

Als impresario haalde Gerry Teekens eind 1975 **Warne Marsh** naar Europa. Samen met een Deense Jazzclub legde hij het contact met deze tenorsaxofonist uit de school van Lennie Tristano. Hij wist ook saxofonist **Lee Konitz** te interesseren, een muzikale vrijdenker die ook bij Lennie Tristano heeft gestudeerd en gespeeld. Teekens wist dat beide saxofonisten elkaar hogelijk waardeerden, maar weinig kans kregen om met elkaar te spelen. Toen Teekens hen vroeg om samen een Europese trip te maken, wilden ze dat maar wat graag. Dus kwamen ze naar Denemarken. Vervolgens maakten ze een reis door Engeland en onder meer Nederland. Ook Franeker werd aangedaan. Dat zat zo: Gerry Teekens was bevriend met Thom Mercuur, die toen in het Coopmanshuis werkte. Die heeft toen dat concert daar georganiseerd. De twee heren gingen niet alleen samen op tournee, maar maakten in Kopenhagen ook diverse live- en studio-opnamen. Die werden verspreid over de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw op meerdere lp's uitgebracht. Tegenwoordig zijn alle sessie bijeengebracht op vier prachtige cd's in een mooi doosje.

Dat het werk van Gerry Teekens door muzikanten zeer wordt gewaardeerd, blijkt wel uit het volgende. Teekens was in New York eens op bezoek bij het Vanguard **Monday Night Orchestra**, een gelegenheids-bigband die altijd op de stille maandagavond in jazzclub The Village Vanguard speelt. Toen leider Jim McNeely in de gaten kreeg dat Gerry Teekens in de zaal was, liet hij de band opstaan. Samen met het publiek gaven de musici Teekens een ovationeel applaus. Men kende zijn label Criss Cross en waardeerde zijn werk zeer.

IN GESPREK MET

GERRY TEEKENS: 30 JAAR CRISS CROSS

Enschedeër Gerry Teekens is de grote man achter het cd-label Criss Cross. Al dertig jaar lang zet hij vooral Amerikaanse jazzmusici op de plaat. Criss Cross is al lang niet meer vooral hardbop. "De nieuwe jongens spelen volstrekt nieuwe muziek", zegt Teekens.

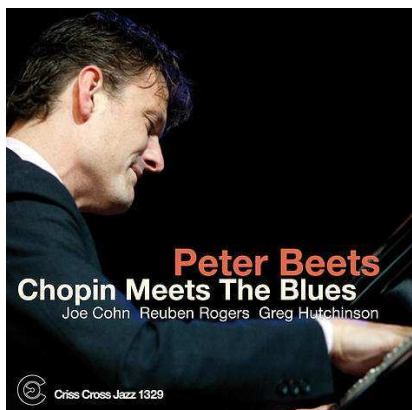
Met zijn 75 jaar is Gerry Teekens een 'grand old man' van de platenindustrie geworden. Met zijn label oogst hij niet alleen in Europa waardering, maar ook in de Verenigde Staten, het thuisland van de meeste musici die hij opneemt ("Die jongens spelen de sterren van de hemel.") en vooral Japan. "Ik had dat jubileum zelf niet in de gaten," geeft hij ruitertlijk toe, "daar heb ik geen tijd voor. Maar een Japanse journalist heeft een gids uitgegeven met alle platen en cd's die ik heb uitgebracht. Van elke uitgave geeft hij de gegevens in het Engels weer; hij heeft, in het Japans, bij elke cd zijn mening gegeven. Daar kun je als westerling dus helemaal niets mee", grinnikt hij.

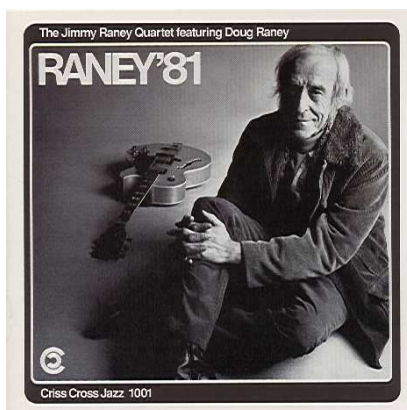
Gerry Teekens in de studio. (Foto: Govert Driessen)

Gerry Teekens speelde als drummer jarenlang professioneel in jazzcombo's. Tot in de jaren zeventig van de vorige eeuw. Toen kreeg hij in Enschede een baan als leraar Duits. Die viel niet met drummen te combineren. Maar het bloed kroop waar het niet gaan kon. Teekens ging Amerikaanse jazzmusici naar Europa halen. Musici die hij belangrijk vond, maar die vaak weinig hadden opgenomen. Zijn volgende stap was om daar wat aan te doen. In 1981 nam hij de eerste langspeelplaat op voor zijn eigen label: Criss Cross. "Oorspronkelijk had ik de naam Criss Cross over the World bedacht", zegt hij, "maar omdat ik vooral met Amerikanen werk, beperkte ik de naam tot het mooi allitererende Criss Cross." In eerste instantie gaf hij vooral muziek uit van zijn favoriete muzikanten, maar al gauw ontdekte hij dat er in New York een concentratie van goede jonge musici was, die bij de grote maatschappijen geen schijn van kans kreeg, omdat ze niet bekend genoeg waren. Teekens vond ze wel de moeite waard.

[...vervolg op de volgende pagina](#)

Er zijn niet zo heel veel niet-Amerikanen die op Criss Cross zitten. Uitzonderingen zijn gitarist Jesse van Ruller en pianist **Peter Beets**. Laatstgenoemde kwam bij het label door een aantal toevalligheden. Op het moment dat Gerry Teekens weer eens in New York was, bleek Peter Beets in de hotelkamer naast hem te logeren. Omdat hij op dat moment in New York piano studeerde. De Nederlanders kwamen met elkaar in contact en toen Beets aan Teekens zijn eerste cd liet horen, kwam het gesprek al gauw op het opnemen van muziek. Ze spraken af dat Beets voor Criss Cross een cd zou opnemen. Peter Beets wilde dat wel op eigen kosten doen. Bij het samen afmixen en produceren bleek de muziek echter zo goed te zijn, dat Teekens de cd toch voor eigen rekening wilde uitgeven. Hij betaalde de investering aan Peter Beets terug.

Het eerste Criss Cross-album maakte Teekens met gitarist **Jimmy Raney**. Het heet 'Raney '81' en staat als nummer 1001 in de catalogus. Het album wordt nog steeds besteld. De opnamen werden 27 februari 1987 gemaakt in Hilversum. Tegenwoordig zijn alle sessies in New York.

VERVOLG IN GESPREK MET GERRY TEEKENS

Vanaf het eerste moment bleek Teekens een goede neus voor talent te hebben. Veel spelers die bij hem hun eerste cd's maakten, kregen later een grote naam in jazzland. Saxofonist Kenny Garrett is daar een sprekend voorbeeld van. Een paar jaar later speelde hij bij trompettist Miles Davis en was zijn kostje gekocht. Alles bij elkaar heeft liefhebber Teekens al verschillende generaties jonge muzikanten een opstapje gegeven. In de eerste jaren nam Criss Cross met de aanstormende musici meestal hardbop op. Die tijden zijn voorbij. "De nieuwe jongens hebben niets met hardbop", meldt Teekens, "ze spelen nieuwe jazz en dat doen ze heel goed. Daarom wil ik ze opnemen en uitgeven." "Ze spelen hele linke composities", gaat hij verder, "harmonisch zitten die heel goed in elkaar. Het is geen hardswing, maar volstrekt nieuwe muziek."

Het voornaamste uitgangspunt bij al zijn activiteiten voor Criss Cross is consistentie: "Ik maak al jaren gebruik van dezelfde faciliteiten." In eerste instantie kwam Teekens terecht bij de beroemde opnamestudio van Rudy Van Gelder. "Die had in Nederland de grote naam. Zijn voorouders kwamen oorspronkelijk uit Nederland, uit Gelderland, om precies te zijn." Maar omdat Van Gelder niet altijd genoeg tijd had en niet alle muzikanten graag bij hem wilden opnemen, stapte Teekens over naar de Systems Two Studios van de gebroeders Marciano in Brooklyn. "We kennen elkaar goed en we weten wat we aan elkaar hebben. Het is elke keer een soort van thuiskomen voor me."

Teekens werkt nooit met vaste formaties, omdat hij dan ook de mindere goden in de groep moet accepteren: "Dat wil ik niet". In samenspraak met de bandleider kiest Gerry Teekens de musici voor de sessie. "Ik begin met een goede drummer", legt hij uit, "die kan de zaak goed bij elkaar houden. Dan zoek ik een bassist, die goed met de drummer kan samenspelen en ten slotte de overige muzikanten. Dan heb je altijd musici in de studio, die goed kunnen samenspelen." Teekens wil wel dat de gelegenheidsformaties goed beslagen ten ijs komen. Daarom moet er vooraf stevig gerepeteerd worden. Maar dat is nooit een probleem: "Ze willen zelf ook een goed product afleveren!", verzekert hij. Samen met de bandleider bepaalt Gerry Teekens welke opnamen op de cd komen. De muziek van de muzikanten heeft daarbij een streepje voor: "Dat maakt de opname tot een succes." "Ze beweren dat ik verder ben gegaan, waar Blue Note destijds is gestopt", zegt de eigenaar van Criss Cross niet zonder trots. Als enig label gaf Blue Note de musici indertijd de gelegenheid om de stukken van te voren te repeteren. Daardoor werd de kwaliteit van de Blue Note muziek in de regel beter dan bij andere labels.

Criss Cross probeert de muzikanten voorzichtig naam te laten maken. "Ik laat ze eerst als groepslid meespelen, zodat hun naam genoemd wordt. Dan krijgen ze de kans om ook als leider op te treden. Dat geeft aan hen ook stabiliteit."

Hoewel al 75 jaar is Teekens nog lang niet uitgewerkt: "Er dienen zich steeds weer nieuwe projecten aan en ik heb er ook nog een stel op de plank liggen", zegt hij met een beetje paniek in zijn stem, "ik heb nog lang geen tijd om het rustig aan te doen. Er moet nog zoveel gebeuren. Er zijn nog zoveel muzikanten die ik een kans wil geven. Het blijft maar komen." "Nee", meldt hij, "ik kan zo nog jaren doorgaan."

Hessel Fluitman

Volg het jazznieuws op <http://www.twitter.com/jazzflits>.